

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czeszochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen. za odnośnienie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petitów jednosłupowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wyraz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rekwizytów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESTOCHOWA, ulica Panny Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

Loterja klasowa Legionów Polskich

WARSZAWA, TRĘBACKA Nr. 2.

Na 32.000 losów — 16.000 losów i 1 premia wygrywają razem

3 miliony 262.500 marek

Główne wygrane: 300.000, 200.000, 160.000, 130.000, 120.000 marek

Ciągnięcie drugiej klasy 19 i 20 października.

Wygrane 2-ej klasy 30.000, 10.000, 5.000, 3.000 2.000 marek i wiele innych.

Czwartka losu kosztuje w każdej klasie 6 mk. 25 fen.

Cały dochód z Loterii Legionów, której wygrane gwarantowane są przez Bank Ziemiański w Warszawie, przeznaczony jest na inwalidów, wdowy i sieroty legionowe oraz na weteranów z 1863 roku.

Losy do nabycia u kolektorów.

0253—

Wymiana biletów I klasy na bilety II klasy powinna nastąpić u właściwych kolektorów do 15 b. m.

POLSKA NARODOWA KOMISJA WYKONAWCZA.

W krakowskim „Kurjerze codz.” czytamy:

Prezes komisji likwidacyjnej Aleksander Lednicki otrzymał z Waszyngtonu depeszę, podpisaną przez Paderewskiego, biskupa Rhodego, dr. Felńskiego, Stypnińskiego, Smulskiego, Żychlińskiego, Rostendrowskiego, Tetmayera, rektora Zapala, rektora Celichowskiego, panią Newman, dr. Starzyńskiego, Sz wajkarta, Rybickiego, Drobińskiego i dr. Wagnera z d. 4 września, w której podpisani, uważając, że „brzemie historycznych przedsięwzięć nie może nadal leżeć na komitetach, nie posiadających uznania całego polskiego narodu”, proszą o niezwłoczne skomunikowanie się ze wszystkimi ważniejszymi grupami politycznymi w kraju, z wybitnymi patriotami za granicą w celu zorganizowania bez zwłoki w związku z naszymi nagłymi potrzebami centralnej organizacji w Szwajcarii pod nazwą „Polska narodowa komisja wykonawcza”.

Na wezwanie to p. Lednicki odpowiedział telegraficznie:

„Zrobię wszystko, co jest w mej mocy, aby zwołać zjazd polski, któryby rozważył stworzenie Narodowej polskiej komisji wykonawczej. Mam nadzieję, że panowie nie macie na myśli stworzenia rządu narodowego poza krajem, ooby spotkało wielkie zasadnicze obiekcje. Należy dążyć do stworzenia instytucji, która by stała na straży interesów polskich przed i w czasie kongresu i przygotowywała warunki, konieczne dla ujednostajnienia opinii publicznej”.

Rozsyłając odpisy depeszy przedstawiciele części emigracji polskiej w Ameryce do przedstawicieli emigracji polskiej w Rosji, p. Lednicki zaznaczył, że chętnie podejmuje się wykonania włożonego nań obowiązku, rozumiejąc inicjatywę stworzenia komisji wykonawczej „jako wyraz dążenia do ujednostajnienia całej opinii politycznej polskiej i ujęcia w ręce jednej wspólnej organizacji kierownictwa polityczną akcją polską przed kongresem, nie zaś jako dążenie do powołania rządu narodowego poza krajem”.

Przejęty przekonaniem, że pokój powszechny, umożliwi naszej wielkiej ojczyźnie rozwinąć wszystkie jej siły twórcze, będzie rząd nieustannie prowadzić czynną politykę wewnętrzną w duchu zasad demokratycznych tak jak były one zapowiedziane przez rewolucję rosyjską i stały się zasadami narodowymi, a także będzie rząd dążył do zawarcia powszechnego pokoju, wyłączającego wszelką przemoc.

Rząd użyje wszystkich swych sił w celu poparcia wspólnej sprawy sojuszników, obrony kraju i energicznego wystąpienia przeciwko wszelkim zamiarom zdobycia ziemi innych narodów, a zarówno przeciwko wszelkiej próbie narzucenia Rosji woli obcej i będzie usiłował wypędzić wojska nieprzyjacielskie z Rosji.

Rząd przyzna wszystkim narodowościom prawo decydowania, na wypracowanych przez konstytuante podstawach, o swej przyszłości i natychmiast przystąpi do wybrania specjalnej rady do spraw narodowościowych w celu łatwiejszego rozwiązania tych spraw, przez konstytuante.

Rokowania z polakami w Wiedniu.

WIEDEN 12 | 10. Wczoraj po południu prezes ministrów dr. v. Seidler prowadził rokowania z polakami w obecności ministra finansów, ministra komunikacji i min. Twardowskiego.

Postulaty polskie poddane zostały ponownemu zasadniczemu rozważaniu. Trwające 3 godziny narady nie doprowadziły sprawy do końca i będą kontynuowane dzisiaj, po wieczornym posiedzeniu komisji budżetowej.

Według informacji ze źródła polskiego, w polskich kołach poselskich obiega pogłoska, że rząd zachowuje się wobec postulatów Koła Polskiego zasadniczo przychylnie.

Oświadczenie hr. Hertlinga.

BERLIN 12 | 10. W komisji głównej bawarskiej Izby poselskiej, prezes ministrów hr. Hertling złożył wczoraj oświadczenie o ważnym charakterze politycznym.

Powiedział on: Nasza sytuacja militarna jest bardzo dobra. Inni li-

Echa rozpraw w parlamencie.

BERLIN 12 | 10. Posiedzenie parlamentu Rzeszy. Daleszy ciąg dnia wczorajszego.

Poseł Warmuth (fr. niem.): Sprawa Belgii musi być wyjaśniona. Prowincoje baltyckie przedstawiają do bry obiekt kolonizacyjny. Idea o rozbrojeniu nie daje się zastosować do Niemiec.

Pos. Ledebour (niezł. soc.): I dzisiaj niema jasności celów wojennych.

Mówca dwukrotnie przywoływany był do porządku.

Minister wojny v. Stein: Niektóre zarządzenia muszą być wykonane w sposób ostrzejszy, gdyż, jak nam zapowiedziano, musimy liczyć

się z bezrobociem powszechnem. Komenda naczelna często atakowana jest na swoim ciężkim stanowisku. Ze wszystkich stron oddziaływają na nią osoby zainteresowane. Nie jest ona w stanie zaspokoić życzenia wszystkich. Nie należy występować z napastkami, jeśli nawet ujawnia się błąd. Dałem rozkaz co do łagodniejszego postępowania.

Na wniosek posła Eberta (soc.) zaczyna się omawianie interpelacji.

Na porządek wkraczają również kwestje stanu obłączenia i cenzury.

Deklaracja nowego rządu rosyjskiego.

STOKHOLM 12 | 10. Doniesienie

Pet. Ag. Tal.

Nowoutworzony rząd wydał deklarację, w której mówi między innymi:

czą na rozdarcie Niemiec, które nie nastąpi.

Należy obalić fałszywe przedstawianie stanu rzeczy.

W tych warunkach jest w istocie dobrze nie mówić zbyt wiele o pokoju.

Chcemy pokoju, zabezpieczającego całość Niemiec i ich możliwości rozwojowej.

Jestem przekonany, że włączenie Alzacji do Niemiec południowych zgodnem jest z panującymi stosunkami, zarówno jak włączenie Lotaryngji do Prus.

Wiadomość dziennikarska, że kwestje te zostały już zdecydowane, jest fałszywą. Federatywny charakter Rzeszy należy zachować.

Watykanowi nie uczyniono jakichkolwiek wiążących przyrzeczeń w stosunku do Belgji.

Miljon żołnierzy amerykańskich na front zachodni.

GENEWA, 12 | 10. Paryski dz. „Humanite“ donosi, że b. minister Thomas oświadczył na wielkim zebraniu publicznym, że na nadchodzącą wiosnę roku 1918 z Ameryki przybędzie na front zachodni milion żołnierzy.

Komunikat francuski.

Sprawozdanie urzędowe z dnia 10 października po południu:

W Belgji wojska francuskie łącząc się z wojskami angielskimi zaatakowały dzisiaj rano o godz. 5 m. 50 stanowiska niemieckie na południe od lasu Houthouster pomiędzy Draibank a Weindendreff. Walki są w pełnym biegu, przyczem rozwijają się pomysły dla oręża francuskiego. Na froncie nad Aisnę znaczną działalność artyleryjską, szczególnie w okolicy Le Pantheon. W Szampanji powiodło się francuzom wtargnąć do linii niemieckich pod Butte-de-Tahure; zniszczyli tam oni urządzenia okopowe i powrócili z jeńcami. Na prawym brzegu Mozy uporeczywe walki artylerji w odcinku na północ od lasu Chaume. Z reszty frontu niema nic do doniesienia.

Chwila bieżąca.

— Sułtan Egiptu zmarł we wtorek po południu.

— Paryski „Temps“ z niedzieli donosi, że w ubiegłym tygodniu odbyły się ważne konferencje wojskowe koalicji na gruncie francuskim.

— Japonja udzieliła rządowi rosyjskiemu zaliczki w sumie 76,667,000 jenów na 6 proc.

— Minister handlu Konowałow, zamianowany został wice-prezydentem Rady ministrów.

— Komendanci wojsk koalicji postanowili rzucić na front włoski wojska francuskie, angielskie i portugalskie.

— Dnia 5 bm. zginął nad Isonzo dowódca jednej z dywizji włoskich, generał Achille Papa.

Co słychać nowego?

Z Koła Polskiego w Wiedniu.

W rozmowie z korespondentem „Pester Lloyd“ oświadczył pos. Głębicki — jak donosi koresp. „Kurjera Codziennego“ krakowskiego — co następuje:

„Nie jest prawdą, jakobyśmy zajmowali zasadniczo opozycyjne stanowisko wobec państwa, albo wobec rządu obecnego. Koło, jak wiadomo, ustaliło program narodowy, który dąży do zjednoczenia krajów polskich w niepodległe państwo polskie. Tuższyliśmy, że monarcha i dynastja bę-

dą nam na ewentualnej konferencji pokojowej pomoci w urzeczywistnieniu tego programu.

Aresztowanie konsula w Szwajcarii.

Jak donosi „Neue Züricher Ztg.“, policja szwajcarska aresztowała byłego austriacko-węgierskiego konsula w Nizzy, Jeinka Mercedesa, właściciela znanej fabryki samochodów, pod zarzutem szpiegostwa. Mieszkał on w Genewie i tam go aresztowano.

Powrót do Lwowa.

Jak donosi „Kurjer codzienny“, wydział krajowy przenosi czynności urzędowe z Krakowa do Lwowa już d. 18 b. m.

Wobec tego wszystkie pisma, podania, prośby itp. należy obecnie adresować do „Biura Wydziału krajowego we Lwowie“, a od dn. 17 bm. do „Wydziału krajowego we Lwowie“.

Z tajników ochrony rosyjskiej.

„Echo Polskie“ z dnia 2 | września donosi:

„Raboczaja Gazeta“ zamieszcza wiadomość, że przybyły w tych dniach z Paryża emigrant Pawłowicz przywiózł ze sobą nową listę prowokatorów, wykrytych przy badaniu archiwum rosyjskiej ochrony w Paryżu. Na liście znajduje się przeszło 60 nazwisk, oprócz opublikowanych już przedtem Żytomierskiego i Kabczyńskiego. Sensacją wywołało wykrycie prowokatora soc. rewoluc. Abramowa, będącego sekretarzem genewskiej grupy „Wzwanie“ (Przyzw.)

Uciśnione prawosławie.

Dzienniki rosyjskie donoszą: Spór prawosławny zwrócił się do Rządu Tymczasowego z prośbą o obronę cerkwi prawosławnej na Kaukazie od zamachów ze strony samodzielnego kościoła gruzińskiego.

Utworzono w tej sprawie osobną komisję.

Ameryka przeciw pogłoskom pokojowym.

Drogą okólną donoszą z Londynu do „Vossische Ztg.“: Amerykański departament stanu zwrócił się do prasy z ostrzeżeniem, aby nie rozprawiała zbyt wiele, ani też nie powtarzała pogłosek o warunkach pokoju, gdyż jest to sprzeczne z polityką rządu amerykańskiego. Pogłoski te bowiem pochodzą od pewnych młodszych członków poselstw państw neutralnych w Waszyngtonie. Sekretariat stanu ma wpływać na te osoby, aby zaniechały swej agitacji. Poszukiwani są również autorzy listów, rozesyłanych do różnych wybitnych polityków amerykańskich i usiłujących pozyskać ich dla sprawy jak najprędszego doprowadzenia do pokoju.

Legion żydowski.

„Hacefira“ pisze: „Wszystkie gazety angielskie zajmują się obecnie „legionem żydowskim“. Do legionu tego wchodzi netylko żydzi, poddani rosyjscy, którzy muszą wstąpić do armji angielskiej lub powrócić do Rosji, lecz także żołnierze-żydzi, poddani angielscy, znajdujący się obecnie w kraju. Liczba tych ostatnich dochodzi do 8.000. Liczba ogólna żołnierzy-żydów w wojsku angielskim wynosi 40.000, z czego 32.000 przebywa na wojnie. Żołnierze legionu żydowskiego podlegają dyscyplinie ogólnej i otrzymują taki sam żołd, jak inni. Komendantem został pułk. Peterson, który był już komendantem takiegoż legionu sformowanego przed 3 laty w Aleksandrii egipskiej. Legion przebywa obecnie w Galilei za-

chodniej. Żołnierze otrzymują korszerne jedzenie. Lekarze i sanitariuszki rekrutują się z żydów.

Pierwsze śniegi i mrozy.

Oprócz pierwszych opadów śniegów w Turynji, jak o tem wczoraj pisaliśmy, do pism niemieckich dochodzą wiadomości, że w Szwarzwaldzie i w okolicach Alp nastąpił znaczny spadek temperatury, oraz że od soboty pada tam śnieg.

W miejscowościach tamtejszych, położonych wyżej ponad 700 metrów nad poziomem morza termometr wskazuje 0.

Pozatem pisma niemieckie donoszą o spadku temperatury i śniegach: w Saksonji, gdzie w okolicach Fichselberg temperatura spadła do 4 stopni mrozu, a grubość śniegu spadłego dosięga 13 cm. i w Górach Olbrzymich (Riesengeberge), gdzie śnieg padał przez cały dzień wczorajszy, przy 2—3 stopniach wyżej zera.

Wrzescie telegram „Berl. Tagbl.“ sygnalizuje raptowny spadek temperatury w Bawarii południowej i w Szwabji.

Ostatnia sensacja Krakowa.

Jedno z pism krakowskich ogłasza sensacyjne rewelacje, dotyczące Muzeum Narodowego, rewelacje, które wywołały w całym mieście olbrzymie wrażenie. Pismo to mianowicie podnosi, że osoby interesowane w pewnych bardzo cennych zabytkach muzealnych od dłuższego czasu nie mogą odnaleźć dotyczących okazów, ani też uzyskać dokładnych wyjaśnień, co się z tymi okazami stało. W związku z tem krąży wprost fantastyczne wieści o udarzeniach, które podobno miały znaleźć swe zakończenie w zakładzie obłąkanych.

KRONIKA.

Pomnik cara już usunięty!

Wczoraj w piątek 12 bm. dokonano robót, wykonywanych od wtorku przy usuwaniu pomnika cara Aleksandra II, ustawionego w Częstochowie przed laty już kilkudziesięciu.

Car „Oswobodziciel“ nie będzie królował więcej ponad tłumy w świętem dla każdego polaka i katolika miejscu — u stóp Matki Boskiej Częstochowskiej.

Zyczenie netylko mieszkańców Częstochowy, ale zapewne i kraju całego wczoraj stało się zadość.

Przed stuletnią rocznicą zgonu Najwyższego Naczelnika Narodu, usunięto pomnik obcego przybysza, mogącego z większą dla jego postaci korzyścią dekorować którekolwiek z miast Rosji. Niestety los chciał, że pomnik cara Aleksandra II ufundowany „z dobrowolnych składek ludności Królestwa“ (szczęśliwy kto uwierzy), znalazł się tu w najświętszym dla ludu polskiego miejscu.

Od dnia wczorajszego postaci cara Aleksandra już niema w Częstochowie i niechaj o tem dowie się kraj cały, niech wieść tę powtórzą za nami pisma polskie, niech głoszą, że bezszczęsny przybysz nasz pomnik obcego monarchy i głoszący obwałę jego — już runął!

Wczoraj i onegdaj dokonano szereg zdjęć fotograficznych z ostatnich chwil istnienia pomnika w Częstochowie.

Grzmoty w październiku.

W ub. czwartek po południu padał deszcz rzęsiasty, który trwał bez przerwy do godz. 7 wiecz. zamienia-

jąc ścieki na bocznych ulicach w rwące potoki.

O godz 7 i pół wiecz. niebo się przetario, deszcz przestał padać, a natomiast ukazało się kilka błyskawic po których nastąpiły przeciągłe oddalone grzmoty i spadł znów deszcz połączony z silnym wiatrem, trwający z przerwami do samego rana.

Według podań ludowych gdy w październiku grzmi, spodziewać się należy lekkiej zimy, wobec czego czwartkowe zjawisko atmosferyczne napełniło otuchą serca mieszkańców naszego miasta, nieposiadających zapasów węgla.

Przed obchodem Kościuszkowskim.

Deputacja Zyrn., a obchód Kościuszkowski.

W poniedziałek dn. 15 października 1917 r., w rocznicę śmierci Bohatera Narodowego Tadeusza Kościuszki wszystkie biura, sklepy i sklepy Deputacji będą zamknięte przez cały dzień.

Do członków Stow. Kup. Polsk. i Koła prac. nad rozw. przem. i handlu.

Zarząd Stow. Kupców Polskich zarząd Koła prac. nad rozwojem przem. i handlu, zwracają się za pośrednictwem naszego „Gońca” do swych członków, by ci w dniu 100 ej rocznicy zgonu Tadeusza Kościuszki t. j. w poniedziałek 15 b. m. stawili się w lokalu Stow. o godz. 8 i pół rano w celu wzięcia udziału w pochodzie narodowym.

Kościuszkę — księciem.

W jednym z pism niemieckich, jakie nadchodzi do Częstochowy, spotkaliśmy obszernie wspomnienie o Kościuszcze z okazji 100 ej rocznicy jego zgonu.

W artykule tym, mówi się o Naczelniku, jako o księciu Tadeuszu Kościuszcze.

Musimy sprostować tę niedokładność, Najwyższy Naczelnik Narodu polskiego nie był księciem.

Z kursów rzemieślniczych.

Zarząd kursów rzemieślniczych, prosi wszystkich uczestniczących na kursa o przybycie w niedzielę o godz. 8 ej po poł. do lokalu uozelni, celem omówienia sprawy uczestnictwa kursów w obchodzie Kościuszkowskim.

Zdjęcia fragmentów obchodu.

Znana w naszym mieście firma fotograficzna „K. Wesołowski”, ulica P. Marji 29 zwróciła się do Komitetu obchodu Kościuszkowskiego w Częstochowie o udzielenie jej pozwolenia dokonania zdjęć poszczególnych fragmentów uroczystości, a mianowicie posiedzenia Rady miejskiej wmurowania tablicy itd.

Kto będzie uczestniczył w pochodzie?

Prócz wymienionych już we wczorajszym „Gońcu”, w pochodzie narodowym w dniu 15 października, do Komitetu obchodu zgłosił swój udział:

Seminarjum Naucz. im. T. Kościuszki (bez sztandaru) 25 osób, Stow. pracowników kolejowych dróg żelaznych W. W. i Herb. Kiel. 28 osób, Kursy frebl. Michalskiej (ze sztand.), Gimn. Buszówny (ze sztand.) 250 osób, Cech rzeźników (ze sztand.) 10 osób, Szkoła wzorowa przy Semin. nauco-cielskim 40 osób, Progimn. E. Jurkowskiej (bez sztand.) 25 osob, Tow.

Teatr „ODEON”

W sobotę 13 i niedzielę 14 Października
punktualnie o godzinie 3-iej po południu
dane będą specjalne przedstawienia

Dla Młodzieży

na które dzieci i uczniowie płacą połowę cen zwykłych

Początek o godz. 3 po poł.—Szczegóły w programach.

Op. nad bezdomn. dziećmi 25—30 os., Stow. „Jedność” (ze sztand.) 50 os., T-wo Rolnicze i Kółko św. Barbary (ze sztand.) do 100 osób, Rada Opiekuńcza 10 osób, T-wo Dobroc. dla chrześcijan 10 os., T-wo Lekarskie 10 os., R. O. Powiat. (Szkoła 3) 6 os., Centraln. Komitet Zyrn. 6 os., Zarząd gminy żyd. (ze szt.) 5 os., T-wo. Dobr. dla żydów, Tow. szerzenia oświaty wśród żydów, Tow. „Linus Hacedek”, Stow. właścicieli nieruchomości, Stow. kupców i fabryk, Gimn. żyd. org. sjonistyczna 10 os., Piekarnia „Popularna”, Stow. właśc. nieruchomości chrześcijan.

Dalsze zapisy przyjmowane są jeszcze.

Pogłoski pokojowe i spekulacja.

Dobrze poinformowany w tej mierze „J. Wort” donosi: Z powodu rozszerzania się pogłosek pokojowych wśród spekulantów daje się odczuć pewne przysięgnięcie. Na czarnych giełdach panuje nastrój oziębły w stosunku do handlu artykułami spożywczymi. Natomiast w handlu wyrobami bławatnymi odczuwa się tendencję mocną, zwłaszcza na wyroby bawełniane, których ceny ciągle się podnoszą. W ostatnich dniach podniosły się znów ceny różnych towarów manufakturowych i galanterijnych.

Kradzieże.

Szewcowi M. Gruenceigerowi — Targowa 8 — skradziono z niezamkniętego mieszkania większy kawał skóry i parę starych kamaszy, wartości 70 mk.

W dniu 19 z. m. z browaru p. K. Swedego, skradziono 3 pasy transmisyjne, wartości 1200 mk.

Robotnikowi St. Muskała—Cmentarna nr. 19—skradziono z zamkniętego mieszkania i czarny i 1 ciemnoszary garnitur męskie i 1 parę spodni, wartości 300 mk.

Wł. Kubackowski z Wyczer Dolnych, skradziono z zamkniętej stajni 4 letniego konia, wartości 1400 marek.

Za odnalezienie konia poszkodowany wyznaczył nagrodę w wysokości 200 marek.

„Prawdziwe informacje”.

Niektóre pisma podały obszernie sprawozdania o zjeździe duchowieństwa we Włocławku. Obecnie w jednym z ostatnich numerów wychodzącego we Włocławku „Gońca Kujawskiego” czytamy:

„Od J. E. księdza biskupa Stanisława Jdzitowieckiego otrzymujemy oświadczenie, że w ubiegłym tygodniu nie odbył się żaden zjazd duchowieństwa u nas we Włocławku, a przeto nie miały miejsca ani przemówienia dostojnego Pasterza, ani nie zapadły żadne uchwały”.

Warto się zapytać, w jakim to celu pewne pisma wprowadzają w błąd swych czytelników, podając wiadomości o wypadkach, wywiadach z wybitnymi osobistościami itp., które wogóle nie miały miejsca.

Jeżeli wszystkie informacje pewnych pism są tak prawdziwie, jak ostatnia wieszajemy!

Prawa zwierzęce.

Przepiękne fantazje literackie Kiplinga rozsnute w „Księgach puszczy”, a opowiadające że zwierzęta posługują się z pewnym kodeksem prawnym, nie mijają się zbyt z prawdą.

Ostatnie badania naukowe udowodniły, — że twierdzenia Kiplinga są słuszne. Mniemanie że lwy i tygrysy wykorzystują pragnienie zwierząt i polują na antylopy i żyrafy w miejscach, gdzie zwierzęta gaszą pragnienie jest fałszywe.

W czasach panuje ogólne prawo obywatelstwa. Bardzo często lew pije wodę obok małych i bezbronych zwierząt, jeśli poluje, poluje otwarcie i szlachetnie.

Oaza jest neutralnym terenem na którym wszystkie zwierzęta czują się bezpiecznie.

Wieczorem, kiedy nadchodzi ciwila gaszenia pragnienia panuje tam wzorowy porządek.

Naprzód podchodzą do wody nosorożce, po nich słonie, dalej lwy, lamparty i inne gatunki dzikich kotów. Podczas tego inni mieszkańcy pustyni trzymają się na uboczu czekając aż na nie przyjdzie kolej ugaszenia pragnienia.

Potem z całym spokojem podchodzą do wody i aozkolwiek wiedzą, że w nocy mogą paść ofiarą potężnych kłów i pazurów, to jednak w chwili pojenia nikt ich spokoju nie zakłóci.

I zwierzęta mają swoją etykietę, której przestrzegają pilnie tam, gdzie pić przychodzą.

Zbliża i zdaleka.

Złot.

Podczas uroczystości stulecia śmierci Tadeusza Kościuszki w Dąbrowie ma się odbyć zlot towarzystw gimnastycznych. Wezmą w nich udział wszystkie organizacje sportowe z okolicy.

Pożar w Sosnowcu.

W ubiegły piątek wybuchł w Sosnowcu na przedmieściu Pogoń przy ul. Czeladzkiej pożar, który zniszczył 11 domów. Straty bardzo duże, gdyż większość mieszkańców spalonych domów straciła całe mienie.

Organizacja — to nasza siła!

RELICJONIA

Straszny wypadek.

Pisma donoszą o strasznym wypadku: Spekulant spalił się w Warszawie we własnej nafcie, ukrywanej w piwnicy, a sprzedawanej uprzywi- lejowanym osobom po 24 marki za butelkę.

Spekulant w płomieniach!
Gdyby wypadek ten zaszedł w średniowieczu, zostałby bez wątpli- nia otoczony aureolą tajemniczej le- gendy.

"Hic autem speculatus iram Dei in se contraxit: et ustus est" — do- niósłoby kroniki łacińskie, co zna- czy: "ten zaś spekulant gniew Bóży osiągnął na się i spalon jest".

Strach padłby na mieszkańców, gdyby wypadek ten dowiódłby, iż roz- począł się samoinkwizycje. Dziś cała sprawa ograniczyła się do wzmianki w gazetach.

Lecz — kto wie?

Zaczyna się sprawdzać przysie- wie: „Kto mieczem wojuje ten od miecza ginie“. Spekulant nafciany spalił się we własnej nafcie — dał Panie Boże, aby paski paskudnych pastarzy zaczęły się okręcać dokoła ich własnych sztyl! Faun.

Handel papierosami.

Ze nietylko w wojsku zużywane są obrzymie masy papierosów, lecz i pozatem zaznaczył się wielki roz- wój w dziedzinie handlu tytoniem, dowodzą dane, przytoczone przez „Fi- nancial Times“ na podstawie spra- wozdania nowojorskiego National Ci- ty Banku.

Według tych danych wywóz pa- pierosów w Ameryki do Chin, który przed 10 laty wynosił tylko 400 mi- lionów sztuk, dosięgnął w końcu czerwca roku sprawozdawczego cy- fry sześciu miliardów sztuk warto- ści 12 milj. dolarów. Jeden miliard dostarczony był do Straits Sette- ments, po 100 milionów do Syamu i Hongkongu a Filipiny musiały się zadowolnić 10 mili. Wydaje się mo- żliwym dalszy rozwój tego zbytu.

Europa nie interesuje się prawie wcale papierosami amerykańskimi, sprowadziła ich z Ameryki zaledwie za 126.000 dolarów. Dziennik zwraca natomiast uwagę, że w ciągu 10 miesięcy ostatniego roku sprawoz- dawczego wysłano z Ameryki mor- zem za 367,290 000 f. sterl. tytoniu którego znaczna część kupiona była przez Anglję i przerobiona tam na papierosy.

Kiedy daleki wschód zasmakował w papierosach amerykańskich w sa- mej Ameryce wywalczyły sobie pra- we obywatelstwa papierosy tureckie i to w takim stopniu, że od r. 1900, 50 milionom dolarów wywozu ame- rykańskiego odpowiada przywóz pa- pierosów tureckich w sumie 60 mi- lionów.

Należy nadmienić, że w ostatnich 3- ch latach cały ten handel Turcja utraciła.

Zapisujcie się na członków Polskiej Macierzy Szkolnej

Do sprzedania palto zimowe z karakulo- wym kołnierzem w dobrym stanie wiad. w Gońcu 914-

Zgubiono kwit lombardu kasy Poz.-Osoz Nr. 11304 915-

Cebulki narcyztów tulipanów i narcyzów — nadeszły z Holandji z powodu ograniczonej ilości sprzedawano tylko do 1-go Listopada. Zakład Ogródniczy St. Jastrzębskiego Częstochowa 906-

Potrzebna młodzieńciska na wieś znajoma — kurs klas młodszych. Wiad. w „Gońcu“. 923-

Teatr „PARYSKI” ul. P. Marji 19.

Program od Piątku 12-go do Wtorku dnia 16-go Października r. b. włącznie.

„Szaleją wichry miłości”

Dramat życiowy w 6-ciu wielkich gzeszczach w roli tytułowej głośna i wybitna **Fern Andra.**

Obraz ten w sezonie bieżącym w Warszawie otrzymał 1-szą nagrodę.

NAD PROGRAM: Dzień na Semmeringu.

Dla dzieci wejście wzbronione!

początek przedstawień w Niedzielę i święta o godz. 3 p.p. w Soboty o godz. 4 p.p. a w dni powszednie o godz. 6 p.p.

Orkiestra koncertowa pod dyrekcją M. SZULCA-Szczegóły w programach i afiszach

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od środy 10-go do niedzieli 14-go Października.

Ćma leci do świątka

Wybitny dramat życiowy w 5-ciu aktach z prelogiem. — W roli głównej słynna z talentu i urody

Fern Andra.

NAD PROGRAM:

Gonitwa za szczęściem (Komedia)

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. Aloizego Salzberga.

Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach.

T-wo Pożyczkowo-Oszczędnościowe

„CZĘSTOCHÓWKA”

podaje do wiadomości P. P. Członków i osób zainteresowa- nych, że biuro i kasa T-wa przeniesione zostały do nowego lokalu ul. Panny Marji № 67. 0251-

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

w Częstochowie ul. Panny Marji № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej. przyjmuje codziennie od 9-1 i od 3-7 wieczorem. Ceny bardzo przystępne.

DOKTOR MEDYCYN

Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE ul. Panny Marji № 21.

Choroby skórne weneryczne i dróg moczowych. Ordynuje: od 9-12 rano i od 4-7 p.p. Panie od 12-1 po południu. 807-

Lekarz Dentysta

Stefan Barylski

ul. Panny Marji Nr. 49

przyjmuje od 10-12 i 3-6 Ceny przedwojenne.

Figury Kościuszki sprzedaje Zakład sztuka- torski Stan. Kosikowskiego Kiedrzyńska 2. 924-

Kupię garnitur mebli, stołowych i sypial- nych w dobrym stanie. Wiadomość w Administracji Gońca 925-

Sprzedaj masła.

Powołując się na ogłoszenie z dn. 10 X Deputacja powiadamia, że z powodu zwr- stawiającej drożyzny papieru pakunkowego sprzedaż masła w sklepach własnych zała- twiać się będzie bez opakowania do naczyń dostarczonych przez kupujących. W razie konieczności i na żądanie nabywcy może być dodany papier do opakowania za dopła- tą 5 fenigów.

Miejska DEPUTACJA ŻYWNOSCIOWA w Częstochowie.

Ofiary:

Na zakład Paralityków A. P. rb. 5 i mk. 2 kwit 313 Uchnast Kazimierz Na bezdom- ne dzieci ze sprzedaży tabletek rb. 2 kwit 314

Tanie Sprzedam 25 drzwi dwuskrzydł. z fu- trynami 12 drzwi jednoskrzydł. z futrynami 11 Futryn wszystko nowe i suche. Teatralna 53. Juszkowski. 926-

Stanoja dla pbnisek troskliwa opieka, fortepian, i pomoc w naukach do klas niższych. ul. Wieluńska 28. miesz. 5. 929-

Student Uniwersytetu udszela lekcy. przygo- towania do klas wstępnych. Adres: Dojazd 15. nr. 6. E. Wędmid. 917-

Mebile pokój jadalny lampa elektryczna ampie, księżki i roczniki Wędrowca, Swia- ta, Tygodnika sprzedam. Skład ryb ul. Panny Marji Nr. 25 10-12 rano 911-

Niania znająca swe obowiązki potrzebna Wiad. w Administracji Gońca 912-

Garnitur mebli giętych do sprzedania Wielu- ska Nr. 8 Wiorowa 913-